

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Υποσχόλια (Tīkā)

2. Ο Κανόνας της διαγωγής - Υποσχόλια (2. Vinaya Piṭaka - Tīkā)

07. Σχόλια για τη Vinayaśāṅgaha (07. Vinayaśāṅgaha-aṭṭhakathā)

17. Mañcapīṭhādisaṅghikasenāśanesu
paṭipajjitabbavinicchaya-kathā

(17. Mañcapīṭhādisaṅghikasenāśanesu
paṭipajjitabbavinicchaya-kathā)

PaliVerse

07. Σχόλια για τη Vinayasaṅgaha

17. Mañcapīṭhādisaṅghikasenāsanesu paṭipajjitabbavinicchayakathā

82. Vihāre saṅghike seyyaṃ, santharitvāna pakkamoti saṅghike vihāre seyyaṃ santharitvāna aññattha vasitukāmatāya vihārato pakkamanaṃ. Tatrāyaṃ vinicchayo -

“Yo pana bhikkhu saṅghike vihāre seyyaṃ santharitvā vā santharāpetvā vā taṃ pakkamanto neva uddhareyya na uddharāpeyya anāpucchāṃ vā gaccheyya, pācittiya”nti -

Vacanato saṅghike vihāre seyyaṃ sayāṃ santharitvā aññena vā santharāpetvā uddharaṇādīni akatvā parikkhittassa ārāmassa parikkhepaṃ, aparikkhittassa upacāraṃ atikkamantassa pācittiyaṃ.

Tattha seyyā nāma bhisī cimilikā uttarattharaṇaṃ bhūmattharaṇaṃ taṭṭikā cammakhaṇḍo nisīdanaṃ paccattharaṇaṃ tiṇasanthāro paṇṇasanthāroti dasavidhā. Tattha bhisīti mañcakabhisi vā pīṭhakabhisi vā. Cimilikā nāma sudhādiparikammakatāya bhūmiyā vaṇṇānurakkhaṇatthaṃ katā, taṃ heṭṭhā pattharitvā upari kaṭasāraṇaṃ pattharanti. Uttarattharaṇaṃ nāma mañcapīṭhānaṃ upari attharitabbakapaccattharaṇaṃ. Bhūmattharaṇaṃ nāma bhūmiyaṃ attharitabbā kaṭasārakādivikati. Taṭṭikā nāma tālapaṇṇehi vā vākehi vā katataṭṭikā. Cammakhaṇḍo nāma sīhabyagghadīpitaracchacammādīsūpi yaṃ kiñci cammaṃ. Aṭṭhakathāsu hi senāsanaparibhoge paṭikkhittacammaṃ na dissati, tasmā sīhabyagghacammādīnaṃ pariharaṇe yeva paṭikkhepo veditabbo. Nisīdananti sadasaṃ veditabbaṃ. Paccattharaṇanti pāvāro kojavoti ettakameva vuttaṃ. Tiṇasanthāroti yesaṃ kesañci tiṇānaṃ santhāro. Esa nayo paṇṇasanthārepi. Evaṃ pana imaṃ dasavidhaṃ seyyaṃ saṅghike vihāre santharitvā vā santharāpetvā vā pakkamantena āpucchitvā pakkamitabbaṃ, āpucchantena ca bhikkhumhi sati bhikkhu āpucchitabbo, tasmim asati sāmānera, tasmim asati ārāmiko, tasmim asati yena vihāro kārito, so vihārasāmiko, tassa vā kule yo koci āpucchitabbo, tasmimpi asati catūsu pāsāṇesu mañcaṃ ṭhapetvā mañce avasesamañcapīṭhāni āropetvā upari bhisīādikaṃ dasavidhampi seyyaṃ rāsīm katvā dārubhaṇḍaṃ mattikābhaṇḍaṃ paṭisāmetvā dvāravātapānāni pidahitvā gamiyavattaṃ pūretvā gantabbaṃ.

Sace pana senāsaṇaṃ ovassati, chadanatthañca tiṇaṃ vā iṭṭhakā vā ānītā honti, sace ussahati, chādetabbaṃ. No ce sakkoti, yo okāso anovassako, tattha mañcapīṭhādīni nikkhipitvā gantabbaṃ. Sace sabbampi ovassati, ussahantena antogāme upāsakānaṃ ghare ṭhapetabbaṃ. Sace tepi “saṅghikaṃ nāma, bhante, bhāriyaṃ, aggidāhādīnaṃ bhāyāmā”ti na sampatīcchanti, abbhokāsepi pāsāṇānaṃ upari mañcaṃ ṭhapetvā sesaṃ pubbe vuttanayeneva nikkhipitvā tiṇehi ca paṇṇehi ca paṭicchādetvā gantaṃ vaṭṭati. Yañhi tattha aṅgamattampi avasissati, taṃ aññesaṃ tattha āgatabhikkhūnaṃ upakāraṃ bhavissatīti. Uddharitvā gacchantena pana mañcapīṭhakavāṭaṃ sabbāṃ apanetvā saṃharitvā cīvaravaṃse laggetvā

gantabbaṃ. Pacchā āgantvā vasanakabhikkhunāpi puna mañcapīṭhaṃ ṭhapayitvā gacchantena tattheva kātābbaṃ. Antokuṭṭato seyyaṃ bahikuṭṭe paññāpetvā vasantena gamanakāle puna gahitaṭṭhāneyeva paṭisāmetabbaṃ. Uparipāsādato oropetvā heṭṭhāpāsāde vasantassapi eseva nayo. Rattiṭṭhānadivāṭṭhānesu mañcapīṭhaṃ paññāpetvā bahigamanakāle puna gahitaṭṭhāneyeva ṭhapetabbaṃ.

83. Senāsanesu pana ayaṃ āpucchitabbānāpucchitabbavinicchayo - yā tāva bhūmiyaṃ dīghasālā vā pañnasālā vā hoti, yaṃ vā rukkhathambhesu katagehaṃ upacikānaṃ uṭṭhānaṭṭhānaṃ hoti, tato pakkamantena tāva āpucchitvāva pakkamitabbaṃ. Tasmīñhi katipayāni divasāni ajaggiyamāne vammikāva santiṭṭhanti. Yaṃ pana pāsānapitṭhiyaṃ vā pāsānatthambhesu vā katasenāsaṇaṃ siluccayaleṇaṃ vā sudhālittasenāsaṇaṃ vā, yattha yattha upacikāsaṅkā natthi, tato pakkamantassa āpucchitvāpi anāpucchitvāpi gantumaṃ vaṭṭati, āpucchanaṃ pana vattaṃ. Sace tādisepi senāsane ekena passena upacikā ārohanti, āpucchitvāva gantabbaṃ. Yo pana āgantuko bhikkhu saṅghikasenāsaṇaṃ gahetvāva santaṃ bhikkhumaṃ anuvattanto attano senāsaṇaṃ aggahetvā vasati, yāva so na gaṇhāti, tāva taṃ senāsaṇaṃ purimabhikkhusseva palibodho. Yadā pana so senāsaṇaṃ gahetvā attano issariyena vasati, tato paṭṭhāya āgantukasseva palibodho. Sace ubhopi vibhajitvā gaṇhanti, ubhinnaṃpi palibodho.

Mahāpaccariyaṃ pana vuttaṃ - sace dve tayo ekato hutvā paññāpenti, gamanakāle sabbehi āpucchitabbaṃ. Tesu ce paṭṭhamāṃ gacchanta “pacchimo jaggissatī”ti ābhogaṃ katvā gacchati, vaṭṭati, pacchimassa ābhogena mutti natthi. Bahū ekaṃ pesetvā santharāpenti, gamanakāle sabbehi vā āpucchitabbaṃ, ekaṃ vā pesetvā āpucchitabbaṃ. Aññato mañcapīṭhādīni ānetvā aññatra vasitvā gamanakāle tattheva netabbāni. Sace aññato ānetvā vasamānassa añño vuḍḍhataro āgacchati, na paṭibāhitabbo, “mayā, bhante, aññāvāsato ānītaṃ, pākatikaṃ kareyyāthā”ti vattabbaṃ. Tena “evaṃ karissāmī”ti sampatiṇṇā itarassa gantumaṃ vaṭṭati. Evaṃ aññattha haritvāpi saṅghikaparibhogena paribhuñjantassa hi natṭhaṃ vā jīṇaṃ vā corehi vā haṭaṃ gīvā neva hoti, puggalikaparibhogena paribhuñjantassa pana gīvā hoti. Aññassa mañcapīṭhaṃ pana saṅghikaparibhogena vā puggalikaparibhogena vā paribhuñjantassa natṭhaṃ gīvāyeva. Antovihāre seyyaṃ santharitvā “ajjeva āgantvā paṭijaggissāmī”ti evaṃ sāpekkho nadīpāraṃ gāmantaraṃ vā gantvā yatthassa gamanacittaṃ uppannaṃ, tattheva ṭhito kañci pesetvā āpucchati, nadīpūrarājacorādīsu vā kenaci palibodho hoti upadduto, na sakkoti paccāgantumaṃ, evaṃbhūtaṃ anāpatti.

Vihārassa upacāre pana upaṭṭhānasālāya vā maṇḍape vā rukkhamaṇḍale vā seyyaṃ santharitvā vā santharāpetvā vā taṃ pakkamanto neva uddharati na uddharāpeti anāpucchaṃ vā gacchati, dukkaṭaṃ. Vuttappakārañhi dasavidhaṃ seyyaṃ antogabbhādīmi guttaṭṭhāne paññāpetvā gacchantassa yasmā seyyāpi senāsaṇaṃpi upacikāhi palujjati, vammikarāsiyeva hoti, tasmā pācittiyaṃ vuttaṃ. Bahi pana upaṭṭhānasālādīsu paññāpetvā gacchantassa seyyāmatameva nasseyya ṭhānassa aguttatāya, na senāsaṇaṃ, tasmā ettha dukkaṭaṃ vuttaṃ. Mañcapīṭhaṃ pana yasmā na sakkā sahasā upacikāhi khāyitumaṃ, tasmā taṃ vihārepi santharitvā gacchantassa dukkaṭaṃ. Vihārassūpacāre upaṭṭhānasālāyaṃ maṇḍape rukkhamaṇḍalepi santharitvā pakkamantassa dukkaṭameva.

84. “Yo pana bhikkhu saṅghikaṃ mañcaṃ vā pīṭhaṃ vā bhisikaṃ vā kocchaṃ vā ajjhokāse santharitvā vā santharāpetvā vā taṃ pakkamanto neva uddhareyya na

uddharāpeyya anāpuccham vā gaccheyya, pācittiya’’nti vacanato saṅghikāni pana mañcapīṭhādīni cattāri ajjhokāse santharitvā vā santharāpetvā vā uddharaṇādīni akatvā ‘‘ajjeva āgamiṣṣāmī’’ti gacchantassapi thāmamajjhimaṣṣa purisaṣṣa leḍḍupātātikkame pācittiyaṃ. Ettha koccham nāma vākamayaṃ vā usīramayaṃ vā muñjamayaṃ vā pabbajamayaṃ vā heṭṭhā ca upari ca vitthataṃ majjhe saṃkhittaṃ paṇavasanaṭṭhānaṃ katvā baddham. Taṃ kira majjhe sīhabyagghacammaaparikkhittampi karonti, akappiyacammaṃ nāmettha natthi. Senāsanañhi sovaṇṇamayampi vaṭṭati, tasmā taṃ mahagghaṃ hoti.

‘‘Anujānāmi, bhikkhave, aṭṭha māse avassikasaṅkete maṇḍape vā rukkhamaṇḍape vā yattha kākā vā kulalā vā na ūhadanti, tattha senāsanaṃ nikkhipitu’’nti vacanato pana vassikavassānamāsāti evaṃ apaññāte cattāro hemantike, cattāro gimhiketī aṭṭha māse sākhamāṇḍape vā padaramaṇḍape vā rukkhamaṇḍape vā nikkhipitum vaṭṭati. Yasmiṃ pana kākā vā kulalā vā aññe vā sakuntā dhuvaṇivāseṇa kulāvake katvā vasanti, tassa rukkhassa mūle na nikkhipitabbaṃ. ‘‘Aṭṭha māse’’ti vacanato yesu janapadesu vassakāle na vassati, tesu cattāro māse nikkhipitum na vaṭṭatiyeva. ‘‘Avassikasaṅkete’’ti vacanato yattha hemante devo vassati, tattha hemante pi ajjhokāse nikkhipitum na vaṭṭati. Gimhe pana sabbattha vigatavalāhakaṃ visuddhaṃ nataṃ hoti, evarūpe kāle kenacideva karaṇīyena ajjhokāse mañcapīṭhaṃ nikkhipitum vaṭṭati.

85. Abbhokāsikenapi vattaṃ jānitabbaṃ. Tassa hi sace puggalikamañcako atthi, tattheva sayitabbaṃ. Saṅghikaṃ gaṇhantena vettena vā vākena vā vītamañcako gahetabbo, tasmīṃ asati purāṇamañcako gahetabbo, tasmīṃ asati navavāyimo vā onaddhako vā gahetabbo. Gahetvā pana ‘‘ahaṃ ukkaṭṭharukkhamaṇḍaliko ukkaṭṭhaabbhokāsiko’’ti cīvarakuṭīmpī akatvā asamaye ajjhokāse vā rukkhamaṇḍape vā paññāpetvā nipajjitum na vaṭṭati. Sace pana catugguṇenapi cīvarena katā kuṭī atementaṃ rakkhitum na sakkoti, sattāhavaddalikādīni bhavanti, bhikkhuno kāyānugatikkatā vaṭṭati. Araññe paṇṇakuṭīsu vasantānaṃ sīlasampadāya pasannacittā manussā navaṃ mañcapīṭhaṃ denti ‘‘saṅghikaparibhogena paribhuñjathā’’ti, vasitvā gacchante hi sāmāntavīhāre sabhāgabhikkhūnaṃ pesetvā gantabbaṃ, sabhāgānaṃ abhāveṇa anovassake nikkhipitvā gantabbaṃ, anovassake asati rukke laggetvā gantabbaṃ. Cetiyaṅgaṇe sammajjanaṃ gahetvā bhojanasālaṅgaṇaṃ vā uposathāgāraṅgaṇaṃ vā pariveṇadivāṭṭhānaaggisālādīsu vā aññataraṃ sammajjitvā dhovitvā puna sammajjanimālaṅkareva ṭhapetabbā. Uposathāgārādīsu aññatarasmīṃ gahetvā avasesāni sammajjantassapi eseṇa nayo.

Yo pana bhikkhācāramaggaṃ sammajjanto gantukāmo hoti, tena sammajjitvā sace antarāmagge sālā atthi, tattha ṭhapetabbā. Sace natthi, valāhakānaṃ anuṭṭhitabhāvaṃ sallakkhetvā ‘‘yāvāhaṃ gāmato nikkhamāmi, tāva na vassissatī’’ti jānanteṇa yattha katthaci nikkhipitvā puna paccāgacchantena pākatiṇaṭṭhāne ṭhapetabbā. ‘‘Sace vassissatīti jānanto ajjhokāse ṭhapeti, dukkaṭa’’nti mahāpaccariyaṃ vuttaṃ. Sace pana tatra tatveṇa sammajjanatthāya sammajjanī nikkhittā hoti, taṃ taṃ ṭhānaṃ sammajjitvā tatra tatveṇa nikkhipitum vaṭṭati, āsanasālaṃ sammajjanteṇa vattaṃ jānitabbaṃ. Tatridaṃ vattaṃ - majjhato paṭṭhāya pādaṭṭhānābhimukhā vālikā haritabbā, kacavaraṃ hatthehi gahetvā bahi chaḍḍetabbaṃ.

86. Sace vuttappakāraṃ catubbidhampi saṅghikaṃ senāsanaṃ ajjhokāse vā rukkhamaṇḍape vā maṇḍape vā anupasampannena santharāpeti, yena santharāpitam,

tassa palibodho. Sace pana upasampanna santharāpeti, yena santhatam, tassa palibodho. Tatrāyam vinicchayo - thero bhojanasālāyam bhattakiccam katvā daharam āṇāpeti “gaccha divāṭṭhāne mañcapīṭham paññapehī”ti. So tathā katvā nisinno, thero yathāruci vicarivā tattha gantvā thavikam vā uttarāsaṅgam vā ṭhapeti, tato paṭṭhāya therassa palibodho. Nisīditvā sayam gacchanto neva uddharati na uddharāpeti, leḍḍupātātikkame pācittiyam. Sace pana thero tattha thavikam vā uttarāsaṅgam vā aṭṭhapetvā caṅkamantova daharam “gaccha tva”nti bhaṇati, tena “idam, bhante, mañcapīṭha”nti ācikkhitabbaṃ. Sace thero vattam jānāti, “tvam gaccha, aham pākatikam karissāmī”ti vattabbaṃ. Sace bālo hoti anuggahitavatto, “gaccha, mā idha tiṭṭha, neva nisīditum na nipajjitum demī”ti daharam tajjeyeva. Daharena “bhante, sukham sayathā”ti kappam labhivā vanditvā gantabbaṃ. Tasmim gate therasseva palibodho, purimanayeneva cassa āpatti veditabbā.

Atha pana āṇattikkhaṇeyeva daharo “mayham bhaṇḍe bhaṇḍadhovanādi kiñci karaṇīyam atthī”ti vadati, thero pana tam “paññapetvā gacchāhī”ti vatvā bhojanasālato nikkhamitvā aññattha gacchati, pādudhārena kāretabbo. Sace tattheva gantvā nisīdati, purimanayeneva cassa leḍḍupātātikkame āpatti. Sace pana thero sāmaṇeram āṇāpeti, sāmaṇere tattha mañcapīṭham paññapetvā nisinnepi bhojanasālato aññattha gacchanto pādudhārena kāretabbo. Gantvā nisinno puna gamanakāle leḍḍupātātikkame āpattiyā kāretabbo. Sace pana āṇāpento “mañcapīṭham paññapetvā tattheva nisīdā”ti āṇāpeti, yatricchati, tatra gantvā āgantum labhati. Sayam pana pākatikam akatvā gacchantassa leḍḍupātātikkame pācittiyam. Antarasannipāte mañcapīṭhādīni paññapetvā nisinnehi gamanakāle ārāmikānam “idam paṭisāmethā”ti vattabbaṃ, avatvā gacchantānam leḍḍupātātikkame āpatti.

87. Mahādhammassavanam nāma hoti, tattha uposathāgāratopi bhojanasālatopi āharitvā mañcapīṭhāni paññapenti, āvāsikānamyeva palibodho. Sace āgantukā “idam amhākam upajjhāyassa, idam ācariyassā”ti gaṇhanti, tato paṭṭhāya tesam palibodho. Gamanakāle pākatikam akatvā leḍḍupātam atikkamantānam āpatti. Mahāpaccariyam pana vuttam “yāva aññe na nisīdanti, tāva yehi paññattam, tesam bhāro, aññesu āgantvā nisinnesu nisinnakānam bhāro. Sace te anuddharitvā vā anuddharāpetvā vā gacchanti, dukkaṭam. Kasmā? Anāṇattiyā paññapitattā”ti. Dhammāsane paññatte yāva ussārako vā dhammakathiko vā nāgacchati, tāva paññāpakānam palibodho. Tasmim āgantvā nisinne tassa palibodho. Sakalam ahorattam dhammassavanam hoti, añño ussārako vā dhammakathiko vā uṭṭhāti, añño nisīdati, yo yo āgantvā nisīdati, tassa tasseva bhāro. Uṭṭhahantena pana “idamāsanam tumhākam bhāro”ti vatvā gantabbaṃ. Sacepi itarasmim anāgate paṭhamam nisinno uṭṭhāya gacchati, tasmiṅca antoupacāraṭṭheya itaro āgantvā nisīdati, uṭṭhāya gato āpattiyā na kāretabbo. Sace pana itarasmim anāgateya paṭhamam nisinno uṭṭhāyāsana leḍḍupātam atikkamati, āpattiyā kāretabbo. “Sabbattha leḍḍupātātikkame paṭhamapāde dukkaṭam, dutiyapāde pācittiya”nti ayam nayo mahāpaccariyam vuttoti.

88. Sace pana vuttappakārasenāsanato aññam saṅghikam cimlikam vā uttarattharaṇam vā bhūmattharaṇam vā taṭṭikam vā cammakhaṇḍam vā pādapuñchanim vā phalakapīṭham vā ajjhokāse santharivā vā santharāpetvā vā tam pakkamanto neva uddharati na uddharāpeti anāpuccham vā gacchati, dukkaṭam. Ādhārakam pattapidhānakam pādakaṭhalikam tālavaṇṭam bījanipattakam yam kiñci

dārubhaṇḍaṃ antamaso pāṇīyauḷuṅkaṃ pāṇīyasaṅkhaṃ ajjhokāse nikkhipitvā gacchantassapi dukkaṭaṃ. Ajjhokāse rajanaṃ pacitvā rajanabhājanaṃ rajanauḷuṅko rajanadoṇikāti sabbaṃ aggisālāya paṭisāmetabbaṃ. Sace aggisālā natthi, anovassake pabbhāre nikkhipitabbaṃ. Tasmimpi asati yattha olokentā bhikkhū passantī, tādise ṭhāne ṭhapetvā gantuṃ vaṭṭati. Aññapuggalike pana mañcapīṭhādisenāsanepi dukkaṭameva. Ettha pana “yasmim̐ vissāsaggāho na ruhati, tassa santake dukkaṭaṃ. Yasmim̐ pana vissāsaggāho ruhati, tassa santakaṃ attano puggalikameva hotī”ti mahāpaccariyādīsu vuttaṃ. Attano puggalike pana anāpattiyeva. Yo bhikkhu vā sāmaṇero vā ārāmiko vā lajjī hoti, attano palibodhaṃ viya maññati, tathārūpaṃ anāpucchitvā gacchantassapi anāpatti. Yo pana ātape otāpento “āgantvā uddharissāmī”ti gacchati, tassapi anāpatti.

Iti pāḷimuttakavinayavinicchayaśaṅgahe

Mañcapīṭhādisaṅghikasenāsanesu

Paṭipajjitabbavinicchayaśakathā samattā.

ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Υποσχόλια. 2. Ο Κανόνας της διαγωγής - Υποσχόλια. 07. Σχόλια για τη Vinayaśāṅgaha. 17. Mañcapīṭhādisaṅghikasenāsanesu paṭipajjitabbavinicchayakathā έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org